

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Pénzügy és számvitel alapképzési szak

**A MAGYAR EGÉSZSÉGÜGYHÖZ KAPCSOLÓDÓ
NAGYBERUHÁZÁSOK A SEMMELWEIS EGYETEM
TEKINTETÉBEN**

Belső konzulens: **Dr. Tóth Eszter Ilona**
egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** **Befektetési, Pénzügyi és
Számviteli tanszék**

Készítette: **Tarnainé Benkő**
Orsolya

Gyöngyös

2023.

ÖSSZEFOGLALÓ

Szakedolgozatom legfontosabb mondanivalója rávilágítani a magyar egészségügy helyzetére, az egészségügyet érintő beruházásokkal kapcsolatos problémákat megjeleníteni a Semmelweis Egyetem nagyberuházásain keresztül. Ehhez az egyetem KEHOP-5.2.4 pályázatának adatait használtam fel. Mivel az egyetem modellváltáson ment keresztül, így megváltozott a finanszírozása, kikerült az állami fenntartású intézmények közül, ezáltal rugalmasabban kezelheti bevételeinek felhasználását. Az egyetem finanszírozási szempontból nem szakadt el teljesen az államtól, mert közfeladat finanszírozási szerződésen keresztül továbbra is részben az állam „szárnyai” alatt működik.

Az egyetem azért, hogy gyógyító és oktató tevékenységet is ellát, másként működik mint bármelyik oktató, vagy gyógyító intézmény. Az egyetemi beruházásoknál figyelembe kell venni a Klinikumok sajátosságait. Sokkal összetettebb szempontoknak kell megfelelni bármilyen jellegű felújításnál, mint amúgy egy más profilú intézménynél.

Mivel az egyetem múltja a 19. század elejére tehető, bár az épületek - mint például a rektori épület – a 19. század végén épültek, már energetikai téren is megérették a fejlesztésre. Az eszközállományt a tudomány fejlődésének megfelelő szintre kell hozni, valamint az oktatás korszerűsítésére is szükség van, a hallgatói létszám növelése, és a minél magasabb színvonalú szakmai képzettség elérése érdekében. A hallgatóság számára nagy előny, hogy az egyetem, mint klinikum működik, az oktatás része a gyakorlati szemléltetésben való részvétel.

Az ingatlanállomány felújítása rengeteg forrást igényel, mely az elmúlt időszakban a covid járvány okozta gazdasági „trauma”, valamint a tavaly kitört háború gazdasági következményei miatt az utóbbi 3 évben többszörös terhet rótt az intézményekre. Az említett nehézségek mellett van egy sajátos problémája is az egyetemi beruházásoknak, mégpedig az orvosszakma és a műszaki terület – akik a beruházásokat koordinálják – közti érdekellentét az ingatlanberuházások kapcsán. Az érdekellentét kicsit erős megfogalmazás, mert a cél közös: modernebb ingatlan létrehozása, komfortosabb környezet kialakítása fejlettebb eszközparkkal, ám nagy probléma az ilyen beruházásoknál, hogy a munkaterület átadás, hogy valósuljon meg, mind időben, mind térben, mind logisztikailag úgy, hogy az a betegellátást, az oktatást, a beruházás menetét ne akadályozza. Picit mindkét félnek – a szakmának, és a műszaknak is – a másik fejével is kell gondolkodni, hisz itt kompromisszumokra van szükség. Alapos előkészítő munkának kell megelőznie a beruházás elindítását, számításokat végezni a költségek megtérülésével kapcsolatban, és számolni kell a kivitelezés lefolytatásának időigényességével is, valamint tervezni az esetleges csúszások miatti áremelkedésekkel. A pályázatokban való

részvétel, és általuk Európai Uniós forrásokhoz jutás szintén komoly előkészítő munkával jár, hisz egy pályázat megírása külön apparátust igényel. Sajnos a nagyvilágban előre nem látható változásokra nem lehet felkészülni, mert bár a beruházás költségszámításakor a vállalkozók kalkulálnak egy kb. 5% -os kockázati tényezővel, a fent említett járvány okozta áremelkedés kapcsán ez a kockázati tényező nem volt elegendő az árakban bekövetkezett változások orvoslására.

Az állami szabályozásban megindult egy centralizáció a beruházások kapcsán, amelytől átláthatóságot, egyértelmű felelősségi köröket, gyors reagálást a változásokra, valamint előreláthatóságot várnak. A probléma, hogy ehhez az apparátus nem minden területen áll rendelkezésre az Irányító Hatóság részéről, mert szakember hiány van, illetve a versenyszférában dolgozó szakemberek bérével az állami intézmények nem tudnak versenyezni. Hasonló a helyzet a Semmelweis Egyetemen a beruházáshoz kapcsolódó humánerőforrás tekintetében is.

2023. január 1-jétől jogszabály változás történt a beruházások vonatkozásában a számla kifizetésével kapcsolatban, ugyanis az engedélyköteles kivitelezések esetében fordított ÁFA-t kell alkalmazni, ami azt jelenti, hogy az adó megfizetésére a megrendelő kötelezett.

A közbeszerzési folyamatoknak magas az átfutási ideje, valamint a közbeszerzéssel indított beruházásoknál a szerződésmódosítás folyamata - a közbenső ellenőrzések, az Irányító Hatóság hiánypótlás kérései - szintén megnöveli a kivitelezés időtartamát.

A nagyberuházások költségük nagysága miatt közbeszerzés lefolytatásával tudnak csak megvalósulni. Bármely fejlesztés megvalósításának alapja, az információkkal, pontos mérésekkel alátámasztott tervezés, költségbecslés, logisztikai előkészítés – egy gyógyító intézmény beruházásánál ez sarkalatos pontja a kivitelezésnek – valamint a vállalkozó részéről is rendelkezésre álló szakembergárda.

Vallom, hogy minden sikeres ügy alapja – természetesen a pénzügyi források rendelkezésre állása mellett - a szakterületenként alapos, minden részletre kiterjedő előkészítő munka utáni közös egyeztetés, érdekütköztetés, kompromisszumra jutás és az egész beruházás folyamán a részeredmények hasonló körben történő egyeztetése, megbeszélése, ugyanakkor az adminisztratív folyamatok leegyszerűsítése is a gyorsabb megvalósulást szolgálja.